

וישב חט"ו שיחה ד' – חנוכה

"מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו" - דלא שייך ממוצע, מפני שענין התורה הוא הביטול לנותן התורה, ואם חסר בביטול אזי הוא מנגד לקדושה - "אין אני והוא יכולין לדור".

על הפסוק (לז, כד) "והבור רק אין בו מים" איתא בגמרא בסוגיה דחנוכה: "מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו". הביאור הפנימי בזה: אם אין מים – תורה - אזי מיד ישנם נחשים ועקרבים דלא שייך ממוצע.

דהנה התורה נמשלה למים משום שמים יורדים למקום נמוך, זאת אומרת שצריך להיות ביטול, והביטול הו"ע עיקרי בתורה. ד"ונפשי כעפר לכל תהיה" הוא הקדמה מוכרחת ל"פתח לבי בתורתך", והתורה אינה משתמרת אם אינו מוציאה בפה - ענין הביטול. והוא מפני שענין התורה הוא החיבור עם נותן התורה הבלי גבול, ורק כשהאדם הוא בביטול הוא יוצא מההגבלה שלו ויכול להתחבר עם הקב"ה. ובאם האדם אינו בטל אזי לא רק שאין לו שייכות לתורה - בחי' מים - אלא שהוא מנגד לקדושה - "אין אני והוא יכולין לדור".

וזהו השייכות לחנוכה, דהיוונים רצו "להשכיחם תורתך" - תורת ה', והנס הי' שמצאו פך אחד של שמן, אף שטומאה הותרה בציבור, כי הניצחון דחנוכה הו"ע "תורתך" – שמן טהור.